

Міністерство освіти і науки України

Національний університет
«Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»

Навчально-науковий інститут фінансів, економіки,
управління та права
Кафедра фінансів, банківського бізнесу та оподаткування

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ПОЛТАВСЬКА ПОЛІТЕХНІКА
ІМЕНІ ЮРІЯ КОНДРАТЮКА

ЕКОНОМІЧНА БЕЗПЕКА: ДЕРЖАВА, РЕГІОН, ПІДПРИЄМСТВО

Матеріали X Міжнародної
науково-практичної конференції

13 травня 2026 р.

Полтава
2026

*Дмитренко Алла Василівна,
доктор економічних наук, професор
Безлуцька Анастасія Сергіївна, Пелюшенко Анна Ігорівна, студентки
Національний університет «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»*

СТРАТЕГІЧНІ НАПРЯМИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ В УМОВАХ ЦИФРОВІЗАЦІЇ

У ХХІ столітті цифровізація стала визначальним чинником розвитку світової економіки, трансформуючи всі її сфери – від державного управління до фінансових ринків і промисловості. Для України цей процес має особливе значення, адже відбувається одночасно з глибокими соціально-економічними реформами, євроінтеграційними прагненнями та умовами воєнної безпеки. Цифрова трансформація відкриває широкі можливості для зростання ефективності економіки, підвищення прозорості державних процесів і залучення інвестицій, однак водночас породжує нові виклики та загрози економічній безпеці держави [1].

Економічна безпека України в умовах цифровізації стає багатовимірною категорією, яка включає захист інформаційних систем, кіберстійкість інфраструктури, стабільність фінансового сектору та конкурентоспроможність на глобальному ринку цифрових технологій. Саме тому виникає потреба у формуванні комплексної стратегії забезпечення економічної безпеки, що враховує сучасні цифрові виклики. Важливим додатковим аспектом є фінансова безпека держави в умовах цифровізації. Розвиток безготівкових розрахунків, електронних банківських систем і криптоактивів змінює традиційну фінансову модель. З одного боку, це підвищує зручність і швидкість операцій, а з іншого – створює ризики шахрайства, відтоку капіталу та нестабільності фінансових ринків. Тому необхідним є посилення регулювання цифрових фінансових інструментів, контроль за фінансовими потоками та розвиток системи фінансового моніторингу.

Ще одним важливим стратегічним напрямом є розвиток людського капіталу та цифрових компетентностей населення. Ефективна цифрова економіка неможлива без підготовлених кадрів, здатних працювати з сучасними технологіями. Тому державі необхідно інвестувати в освіту, впроваджувати цифрову грамотність у навчальні програми, підтримувати ІТ-освіту та перекваліфікацію працівників. Це дозволить зменшити безробіття, підвищити продуктивність праці та забезпечити конкурентоспроможність України на міжнародному ринку праці. Окремого значення набуває розвиток цифрової інфраструктури. Йдеться про широкосмуговий інтернет, хмарні сервіси, дата-центри та системи зберігання даних. Без якісної інфраструктури неможливо забезпечити ефективне функціонування цифрової економіки. Важливо також враховувати питання енергетичної стабільності, адже цифрові системи залежать від безперервного електропостачання [2].

Одним із ключових стратегічних напрямів забезпечення економічної безпеки є розвиток системи кібербезпеки. Зі зростанням цифрових сервісів, електронного урядування та онлайн-банкінгу суттєво підвищується вразливість держави до кібератак. Такі атаки можуть паралізувати роботу фінансових установ, державних реєстрів та критичної інфраструктури. Тому стратегічним завданням держави є створення потужної національної системи кіберзахисту, яка включає спеціалізовані центри реагування на кіберінциденти, сучасне програмне забезпечення та підготовку висококваліфікованих фахівців. Важливим також є впровадження міжнародних стандартів кібербезпеки та співпраця з країнами-партнерами.

Другим важливим напрямом є цифровізація державного управління та економічних процесів. В Україні активно розвивається система електронного урядування, зокрема цифрова платформа державних послуг. Такі інструменти

сприяють зменшенню бюрократії, підвищенню прозорості та зниженню корупційних ризиків. Автоматизація адміністративних процесів також дозволяє підвищити ефективність державного управління та зменшити витрати бюджету. У перспективі цифровізація має охопити всі рівні державного управління, включаючи податкову, митну та судову системи, що значно посилить економічну безпеку.

Третім стратегічним напрямом є розвиток цифрової економіки та інноваційного сектору. Сучасна економіка базується на знаннях і технологіях, тому підтримка ІТ-індустрії, стартапів, штучного інтелекту, великих даних та хмарних технологій є критично важливою [3]. Україна вже має потужний ІТ-потенціал, який необхідно розвивати через створення сприятливого податкового середовища, інвестицій у наукові дослідження та підтримку інноваційних проєктів.

Окремої уваги потребує інформаційна безпека та протидія дезінформації. В умовах гібридної війни інформаційні атаки можуть впливати на економічну стабільність, формувати паніку серед населення та підривати довіру до державних інституцій. Тому важливим є розвиток системи інформаційного моніторингу, підтримка незалежних медіа та підвищення рівня медіаграмотності населення. Це дозволить зменшити вплив інформаційних загроз на економічну безпеку держави. Ще одним стратегічним напрямом є забезпечення захисту цифрової інфраструктури та критичних об'єктів економіки [4, 5]. Енергетичні системи, транспорт, фінансові установи та зв'язок дедалі більше залежать від цифрових технологій. У разі їхнього ураження країна може зазнати значних економічних втрат. Тому необхідно впроваджувати резервні системи управління, сучасні технології захисту даних та стандарти безперервності бізнесу. Важливу роль також відіграє міжнародне співробітництво. Інтеграція України у європейський цифровий простір, участь у міжнародних програмах кібербезпеки та обмін технологіями дозволяють підвищити рівень національної економічної безпеки. Спільні проєкти з ЄС та іншими країнами сприяють залученню інвестицій і розвитку інноваційної інфраструктури.

Отже, можемо зробити висновок, що економічна безпека України в умовах цифровізації залежить від комплексної реалізації низки стратегічних напрямів. Цифровізація є не лише викликом, а й потужним інструментом зміцнення економічної безпеки держави. За умови ефективного управління та стратегічного підходу Україна може перетворити цифрові технології на основу сталого економічного розвитку, підвищити свою конкурентоспроможність у світі та забезпечити стабільність у довгостроковій перспективі.

Література

1. Халіна О. В., Шмагало В. І. Стратегія розвитку економічної безпеки підприємств в умовах цифрових трансформацій. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/download/5936/5875/>.
2. Сімкова Т., Копча Ю. Стратегічні імперативи забезпечення економічної безпеки підприємства в умовах інноваційного розвитку під впливом невизначеності і ризиків. URL: <https://www.econa.org.ua/index.php/econa/article/download/6273/6565657556>.
3. Onyshchenko S., Hlushko A., Maslii O., Chumak O. Digital transformation of the national economy in the context of information environment development in Ukraine. *Transformations of national economies under conditions of instability*. Tallinn, Estonia, Scientific Route OÜ. 2024. P. 169–197. DOI: <https://doi.org/10.21303/978-9916-9850-6-9.ch6>.
4. Khudolii, Y. Minimization of digital risks in the state's economic security. *Grail of science*. 2025. № 53. P. 179–188. <https://doi.org/10.36074/grail-of-science.20.06.2025.019>.
5. Onyshchenko, S., Yanko, A., Hlushko, A., Maslii, O., Skryl, V. (2023). The Mechanism of Information Security of the National Economy in Cyberspace. *Proceedings of the 4th International Conference on Building Innovations*, 791–803. DOI: https://doi.org/10.1007/978-3-031-17385-1_67.